

Externe veiligheid / Langewijk 148 te Dedemsvaart

Project	256375
Datum	13 oktober 2025
Auteur Review	S.J.M. van Veldhoven A.J.H. Schulenberg
Versie nr.	2
Opdrachtgever	Ad Fontem Ruimtelijk Advies Stationsstraat 37 7622 LW Borne

1 Inleiding

Men is voornemens vijf woningen te realiseren aan de Langewijk 148 te Dedemsvaart. Over de Coevorderweg (N377) vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. De Coevorderweg is geen onderdeel van het landelijke basisnet weg. Vanuit het Bkl gelden in dat geval geen aandachtsgebieden [1]. Wel is de Omgevingsverordening van de Provincie Overijssel van toepassing [5]. Inzicht in de externe veiligheidsrisico's is daarom gewenst. In deze notitie wordt het aspect omgevingsveiligheid op kwalitatieve wijze behandeld.

2 Normstelling Omgevingsveiligheid

Het risico voor personen die verblijven in de omgeving van een risicobron wordt gevat onder het begrip externe veiligheid (EV).

Onder de Omgevingswet blijft de beoordeling van de externe veiligheidsrisico's op basis van een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR) bestaan. Het PR is de kans op overlijden van een onbeschermd persoon die continu op één plek aanwezig is als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico en de beoordeling daarvan blijft onveranderd. Het GR is de kans op overlijden van 10 of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een aandachtsgebied.

De Omgevingswet rust op drie pijlers:

1. **Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) [1]**
Beschrijft de activiteiten met gevaarlijke stoffen en bijbehorende te berekenen of aan te houden PR-afstanden en aandachtsgebieden.
2. **Besluit activiteit leefomgeving (Bal) [2]**
Beschrijft de activiteiten met (gevaarlijke) stoffen met een kleinere gevaarzetting dan die genoemd in het Bkl en bijbehorende aan te houden (veiligheids)afstanden.
3. **Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) [3]**
Beschrijft in hoofdstuk 4 de aanvullende bouweisen die binnen een aandachtsgebied van toepassing kunnen worden verklaard.

2.1 Aandachtsgebied

De onder de voormalige wetgeving gehanteerde groepsrisicografiek (fN-curve) is vervangen door aandachtsgebieden. Een aandachtsgebied is het gebied waarbinnen aanwezigen mogelijk kunnen overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Op basis van drie typen effecten die kunnen optreden bij een ongeval met gevaarlijke stoffen, worden drie verschillende aandachtsgebieden bepaald:

- Brandaandachtsgebied (BAG).
- Explosieaandachtsgebied (EAG).
- Gifwolkaandachtsgebied (GAG).

De gemeente moet in het omgevingsplan binnen deze aandachtsgebieden rekening houden met het groepsrisico (bijvoorbeeld door het nemen van maatregelen om mensen binnen het aandachtsgebied te beschermen).

2.2 Voorschriftengebied

Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen (ze is verplicht een besluit te nemen over het wel of niet aanwijzen van voorschriftengebieden binnen een aandachtsgebied (art. 5.14 Bkl)). Dat kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. Locaties binnen aandachtsgebieden waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten moeten *altijd* als voorschriftengebied aanwijzen worden (art. 5.14 Bkl [1]). In dit deel van het aandachtsgebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen.

2.3 Omgevingsverordening Provincie Overijssel

In de Wet vervoer gevaarlijke stoffen is een basisnet van wegen, hoofdspoorwegen en binnenwateren aangewezen die van belang worden geacht voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. In deze wet is opgenomen dat Provinciale Staten, ten behoeve van het doorgaande vervoer van gevaarlijke stoffen, een netwerk aanvullend op het landelijk basisnet kunnen aanwijzen van wegen in beheer bij de provincie of een waterschap, dat niet behoort tot het basisnet.

De Provincie Overijssel heeft een aantal wegen aangewezen en gepubliceerd in de Omgevingsverordening [5]. Onderscheid wordt gemaakt in twee typen veiligheidszones. De ligging van het plangebied in relatie tot deze zones wordt uitgewerkt in hoofdstuk 3 en 4.

3 Uitgangspunten

3.1 Plangebied

De linkerhelft van figuur 1 toont de twee panden binnen de plangrens in de huidige situatie. Het noordelijk gelegen pand heeft een bijeenkomstfunctie met een bruto vloeroppervlak (b.v.o.) van 315 m² [7]. In het pand was in het verleden een uitvaartcentrum gevestigd dat ruimte bood aan maximaal 60 personen [8]. Dit pand wordt gesloopt om plaats te maken voor vijf woningen, zie de rechterhelft van figuur 1. Het zuidelijk gelegen pand is een bedrijfswoning. Deze blijft gehandhaafd. Conform het Bkl is er bij woningen sprake van kwetsbare gebouwen [1].

Figuur 1. Plangebied in de huidige (links) en toekomstige situatie (rechts)

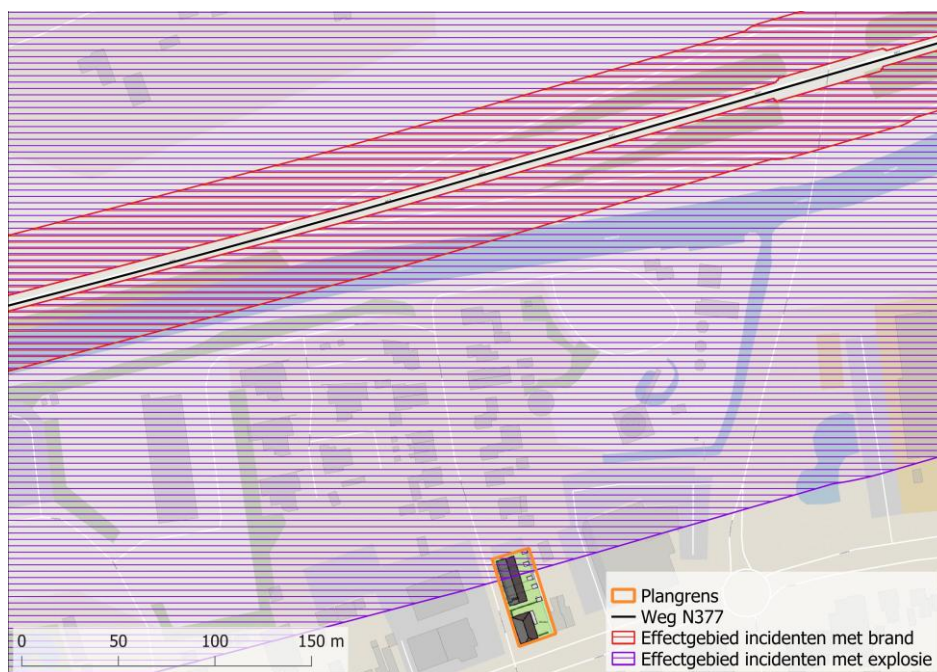
3.2 N377

De plangrens bevindt zich op circa 188 m van de N377, een provinciale weg die geen onderdeel is van het landelijke basisnet weg. Vanuit het Bkl gelden daarvoor geen aandachtsgebieden [1]. Wel is de Omgevingsverordening van de Provincie Overijssel van toepassing [5]. In paragraaf 4.10.4 van deze Omgevingsverordening wordt het onderwerp 'Externe veiligheid' behandeld.

Er worden twee veiligheidszones onderscheiden met elk hun eigen instructieregels:

1. Effectgebied incidenten met brand, en
2. Effectgebied incidenten met explosie.

Beide zones worden getoond in figuur 2. De figuur laat zien dat de ontwikkeling volledig buiten het *Effectgebied incidenten met brand* ligt en gedeeltelijk binnen het *Effectgebied incidenten met explosie*. De instructieregels worden behandeld in hoofdstuk 4.

Figuur 2. Plangebied en veiligheidszones

4 Omgevingsverordening

4.1 Effectgebieden

Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen het *Effectgebied incidenten met explosie* conform de Omgevingsverordening van de Provincie Overijssel [5]. In dit hoofdstuk worden de instructieregels (blauwe tekst) per artikel besproken (zwarte tekst).

4.2 Artikel 4.101: Aanwijzing essentiële functies en gebouwen

Als essentiële functies en gebouwen zijn aangewezen functies en gebouwen die inzetbaar moeten blijven bij een brand, ramp, crisis of andere calamiteit. Tot essentiële functies en gebouwen bedoeld in het eerste lid worden in ieder geval gerekend:

- a. rampencoördinatiecentra;
- b. ziekenhuizen die aangewezen zijn als traumacentrum;
- c. energiecentrales; en
- d. infrastructuur die nodig is voor rampenbestrijding.

In de toekomstige situatie worden woningen gebouwd. Er is geen sprake van essentiële gebouwen en functies.

4.3 Artikel 4.102: Instructieregel provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen

1. Omgevingsplannen die betrekking hebben op gebieden die geheel of gedeeltelijk zijn gelegen binnen het effectgebied incidenten met brand of het effectgebied incidenten met explosie van het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen, houden rekening met de provinciale samenhang en continuïteit van het routenetwerk transport gevaarlijke stoffen.
2. Een omgevingsplan bedoeld in het eerste lid voorziet alleen in de aanleg, bouw en vestiging van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en zeer kwetsbare locaties als:
 - a. dit geen beperkingen oplevert voor de functie van de weg voor het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen;
 - b. er voldoende mogelijkheden worden geboden voor het bestrijden en beperken van de omvang van een brand, ramp of crisis als die zich voordoet op de weg; en
 - c. er voldoende mogelijkheden worden geboden om zich in veiligheid te brengen voor personen als zich een brand, ramp of crisis voordoet op de weg.

Onderdeel 2a: De ontwikkeling ligt op de circa 188 m van de N377 en betreft de realisatie van vijf woningen. Dit is niet van invloed op de functie van de weg.

Onderdeel 2b: De mogelijkheden voor het bestrijden van de omvang van een brand of explosie als die zich voordoet op de weg wijzigen niet door de realisatie van vijf woningen op ruim 188 m van de weg. Voor het bevoegd gezag zijn er geen mogelijkheden het veiligheidsniveau aan de kant van de risicobron, in dit geval het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N377, te verhogen.

Onderdeel 2c: Voor het realiseren van voldoende mogelijkheden om zich in veiligheid te brengen in geval van een explosie op de weg kan aan het volgende worden gedacht:

Afhankelijk van de plek van de ongevalslocatie kan het nodig zijn dat aanwezige personen moeten vluchten of schuilen voor de effecten van het ongeval. Dit is enkel het geval bij ongevallen op een locatie in de directe omgeving van het plangebied. Er dient gezorgd te worden voor vluchtroutes van de risicobron af, te weten in zuidelijke richting. De ontwikkeling betreft woningen die niet specifiek zijn bedoeld voor minder zelfredzame personen. Daarom kan aangenomen worden dat de toekomstige bewoners in voldoende mate zelfredzaam zijn en in staat om in geval van calamiteit van de risicobron af te vluchten.

Een informatiebrochure omtrent handelingsperspectief en vluchtwegen in geval van calamiteit op de weg kan aan de toekomstige bewoners worden verstrekt, bijvoorbeeld door een informatiekaart op te hangen in de meterkast. De informatie moet toegespitst zijn op de verschillende effecten en handelingsperspectieven in geval van explosie (schuilen of vluchten). Deze maatregel geldt niet enkel voor de planlocatie maar ook voor de bestaande bebouwing in de omgeving. Op het moment dat er daadwerkelijk een calamiteit is kan NL Alert worden ingezet (crisiscommunicatie).

Tot slot dient de veiligheidsregio om advies te worden gevraagd over de schuil- en vluchtmogelijkheden en over de bereikbaarheid en bluswatervoorziening.

4.4 Artikel 4.103: groepsrisico binnen effectgebied incidenten met brand en effectgebied incidenten met explosie

1. Als een omgevingsplan betrekking heeft op een gebied dat geheel of gedeeltelijk is gelegen in een effectgebied incidenten met brand of een effectgebied incidenten met explosie van het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen, wordt voor beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties binnen een effectgebied incidenten met brand en een effectgebied incidenten met explosie rekening gehouden met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar (groepsrisico) als rechtstreeks gevolg van

een ongewoon voorval veroorzaakt door een transport met gevaarlijke stoffen.

2. Aan het eerste lid wordt in ieder geval voldaan als een omgevingsplan binnen een effectgebied incidenten met brand of een effectgebied incidenten met explosie:
 - a. geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toelaat; of
 - b. waar het omgevingsplan beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toelaat, waarborgt:
 - 1) dat maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties; of
 - 2) dat het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat die aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.
3. Onverminderd de voorgaande leden worden in de onderbouwing van een omgevingsplan als bedoeld in Artikel 4.102, eerste lid, de redenen vermeld die het rechtvaardigen om in het effectgebied incidenten met brand en het effectgebied incidenten met explosie nieuwe beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen of beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties toe te laten.

Onderdeel 1: Het plan ligt alleen binnen het effectgebied incidenten met explosie. Ingegaan dient te worden op het groepsrisico van een explosie op de N377.

Voor wegen waarover LPG wordt vervoerd is de zogeheten BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion) het maatgevende scenario. De 35 kW/m² contour, of 100% letaliteitscontour, van een BLEVE van een LPG-tankauto ligt reikt tot ca. 80 m. De toekomstige ontwikkeling ligt op minimaal 188 m van de weg en daarmee ruim buiten deze afstand. De kans dat een groep van 10 personen of meer op deze afstand overlijdt (groepsrisico) als rechtstreeks gevolg van een ongeval met een LPG-tankauto op de N377 is gering. Het vervoer van brandbare vloeistoffen (zoals benzine en diesel) draagt, vanwege de relatief beperkte afstand tot waarop letale effecten optreden, niet bij aan de hoogte van het groepsrisico.

Onderdeel 2a: Er is sprake van kwetsbare gebouwen. Voor de ontwikkeling is het van belang dat het omgevingsplan kwetsbare op deze locatie toestaat.

Onderdeel 2b: De enige mogelijke maatregel die genomen zou kunnen worden ter beperking van de effecten van een explosie op de N377 is het aanbrengen van scherfwerend glas. Gezien de grote afstand tot de weg (meer dan 188 m) wordt deze maatregel als niet zinvol beschouwd. Het aantal personen dat aanwezig in de zes woningen (vijf nieuwe woningen en een bestaande bedrijfswoning) is beperkt. Als uitgegaan wordt van 2.4 personen per woning met

een aanwezigheid van 50% overdag en 100% gedurende de nacht dan is het aantal aanwezige personen 7 overdag en 14 in de nacht [6].

Onderdeel 3: mogelijke redenen om de ontwikkeling toe te laten zijn:

- In de huidige situatie is sprake van een grote groep personen (maximaal circa 60-70), die hoofdzakelijk overdag aanwezig is. In de toekomstige situatie wordt het maximaal aantal tegelijkertijd aanwezige personen op 14 geschat. Er is daarmee geen duidelijke toename van de personendichtheid.
- Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg vindt voornamelijk overdag plaats, terwijl de aanwezigheid van personen in woningen overdag beperkt is.
- Het plan ligt slechts gedeeltelijk binnen het Effectgebied incidenten met explosie en ver buiten het Effectgebied incidenten met brand.

4.5 Artikel 4.104: advies veiligheidsregio

1. Bij de voorbereiding van een omgevingsplan als bedoeld in Artikel 4.102, eerste lid stelt het bevoegd gezag het bestuur van de veiligheidsregio waarbinnen de gemeente is gelegen in de gelegenheid advies uit te brengen over de in Artikel 4.102, tweede lid en voor zover van toepassing Artikel 4.103, eerste en tweede lid genoemde onderwerpen.
2. De onderbouwing van het omgevingsplan als bedoeld in Artikel 4.101, eerste lid bevat een samenvatting van het advies van de veiligheidsregio.

In verband met de warmtestraling die kan optreden bij het scenario BLEVE van een LPG-tankwagen adviseert de veiligheidsregio IJsselland om de buitenkant van de vijf te realiseren woningen zoveel mogelijk brandvertragend uit te laten voeren [9]. Dat kan door een gevelconstructie toe te passen die voldoet aan brandklasse A2 volgens NEN-EN 13501-1. De dakbedekking voldoet hieraan als deze 30 minuten brandwerend is en vliegvuurbestendig volgens NEN 6063. Aanvullend wordt geadviseerd om in ieder geval geen rieten kap toe te passen en steenachtig materiaal te gebruiken voor de gevel.

4.6 Artikel 4.105: instructieregel functioneren essentiële functies en gebouwen

1. Omgevingsplannen voorzien alleen in de aanleg, bouw en vestiging van nieuwe essentiële functies en gebouwen binnen het effectgebied incidenten met brand of effectgebied incidenten met explosie van het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen als verzekerd is dat de nieuwe essentiële functie of gebouw naar zijn aard kan blijven functioneren in het geval van een brand, ramp of crisis.

2. Omgevingsplannen voorzien alleen in de aanleg, bouw en vestiging van een nieuwe activiteit met een aandachtsgebied zoals genoemd in het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage VII of binnen het effectgebied incidenten met brand of het effectgebied incidenten met explosie van het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen, als verzekerd is dat bestaande essentiële functies en gebouwen in de omgeving naar hun aard kunnen blijven functioneren in het geval van een calamiteit op of bij deze activiteit.

Onderdeel 1 is niet van toepassing op het plan.

Onderdeel 2: De realisatie van vijf woningen is geen nieuwe activiteit met een aandachtsgebied conform Bkl, bijlage VII.

5 Conclusie

5.1 Toetsing Omgevingswet

Het plangebied ligt op 188 m van de Coevorderweg (N377). Het gaat niet om een basisnetroute. Dat betekent dat er vanuit het Bkl geen aandachtsgebieden gelden. Er zijn geen andere risicobronnen in de omgeving van het plangebied waarvan de aandachtsgebieden tot het plangebied reiken.

5.2 Toetsing Omgevingsverordening Provincie Overijssel

Op de Coevorderweg is de Omgevingsverordening van de Provincie Overijssel van toepassing [5]. In paragraaf 3.9.7 van de Omgevingsverordening worden twee effectgebieden onderscheiden.

- De ontwikkeling ligt volledig buiten het *Effectgebied incidenten met brand*
- De ontwikkeling ligt gedeeltelijk binnen het *Effectgebied incidenten met explosie*.
- In de toekomstige situatie is er sprake van vijf nieuwe woningen. Dit zijn kwetsbare gebouwen conform het Bkl [1].

Het onderdeel Externe veiligheid uit de Omgevingsverordening van de provincie Overijssel is per artikel besproken. De conclusies zijn als volgt:

- De ontwikkeling ligt op de circa 188 m van de N377 en betreft de realisatie van vijf woningen. Dit is niet van invloed op de functie van de weg.
- Er zijn geen mogelijkheden het veiligheidsniveau aan de kant van de risicobron, in dit geval het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N377, te verhogen.
- Er dient gezorgd te worden voor vluchtroutes van de risicobron af, te weten in zuidelijke richting.
- De ontwikkeling betreft woningen die niet specifiek zijn bedoeld voor minder zelfredzame personen. Daarom kan aangenomen worden dat de toekomstige bewoners in voldoende mate zelfredzaam zijn en in staat om in geval van calamiteit van de risicobron af te vluchten.
- Een informatiebrochure omtrent handelingsperspectief en vluchtwegen in geval van calamiteit op de weg kan aan de toekomstige bewoners worden verstrekt.
- De veiligheidsregio heeft advies uitgebracht.
- Voor wegroutes waarover LPG wordt vervoerd is de zogeheten BLEVE een maatgevend scenario. Het plan ligt ruim buiten de 35 kw/m² afstand van 80 m tot de weg waar sprake is van 100% letaliteit. De kans dat een groep van 10 personen of meer overlijdt (groepsrisico) op deze afstand van de N377 als rechtstreeks gevolg van een ongeval met een LPG-tankauto is gering.

Referenties

1. Ministerie BZK 2018 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) Stb. 2018, 292
Laatst gewijzigd Stb. 2024, nr. 197
2. Ministerie BZK 2018 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) Stb. 2018, 293
Laatst gewijzigd Stb. 2024, nr. 167
3. Ministerie BZK 2018 Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) Stb. 2018, 291
Laatst gewijzigd Stb. 2024, nr. 93
4. Ministerie I&M 2014 Regeling Basisnet Stct. 19 maart 2014, 8242
Laatst gewijzigd Stb. 2023, nr. 11246
5. Provincie Overijssel 2025 Omgevingsverordening Provincie Overijssel Geldend vanaf 1-5-2025
6. IOV 2025 BAG-populatieservice
7. Kadaster 2024 Bagviewer.kadaster.nl
8. link 2025 <https://www.uitvaartverzorging-vechtdal.nl/locaties/uitvaartcentrum-in-dedemsvaart/>
9. VRIJ 2025 Reactie ontwikkeling Langewijk 148 in Dedemsvaart. E-mail dd. 16 september 2025